

EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA UK, 2. ROČNÍK, KS

VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA JABOK, 2. ROČNÍK. KS

EXTREMISTICKÉ SKUPINY

vypracovali: Michaela Vavřinová,
Petr Kopecký,
Václav Španihel

předmět: Rizikové skupiny I

věc: seminární práce

1. ÚVOD

Jako téma seminární práce jsme si zvolili extrémistické skupiny. V úvodní části si nejprve definujeme samotný pojem a navážeme základním rozdělením různých druhů extremismu. Následně navážeme podrobnějším popisem jednotlivých druhů extremismu, který budeme doplňovat příklady aktuálně existujících extrémistických skupin a hnutí působících v České republice.

1.1 Definice pojmu extremismus

Extremismus je definován jako souhrn určitých (dále vyjmenovaných) sociálně patologických jevů vytvářených více či méně organizovanými skupinami osob (extremistů). Byť důvodem ke vzniku a existenci mnoha druhů extrémistických skupin a hnutí jsou často vzájemně odlišné ideologie, jako sjednocující prvek těchto ideologií vystupuje jimi proklamované odmítání základních hodnot, norem a způsobů chování formujících většinou společnost.¹ Členové extrémistických skupin zpravidla k prosazování svých zájmů využívají extrémní prostředky, zejména pak násilí (verbální, fyzické i psychické útoky).

J. Chmelík se ve své definici extremismu soustředí především na sociologický rozměr tohoto fenoménu; definuje jej tak následovně: „*V obecném pojetí jde o výrazné odchýlení se od obecně uznávaných a v aktuální době přijímaných norem. V rovině sociologické lze extremismus vymezit jako souhrn určitých sociálně patologických jevů, vytvářených více či méně organizovanými skupinami osob, s dominujícím odmítáním základních hodnot, norem a způsobů chování platných v aktuální společnosti. Extremismus obvykle neumí reálně hodnotit politickou situaci, jeho stoupenci nesouhlasí s kompromisy, radikalizuje řešení vztahu občan a stát.*“²

Je třeba mít na paměti, že samotný pojem „extremismus“ bývá z pozic podstatné části politologů kritizován jakožto nepřesný, jednoznačně nevymezující nějaké společné znaky, které by mohly být použité k zařazení různorodých skupin mezi hnutí extrémistická. Např. v materiálech Evropské unie se tento pojem spíše nevyužívá, nahrazuje se dílčími pojmy, jako jsou rasismus či intolerance.³ V českém prostředí jsou známé potíže se zařazováním různých skupin mezi extremisty, a to ze strany Ministerstva vnitra, odboru bezpečnostní politiky, který čtvrtletně vydává zprávu o extremismu v ČR. Po dlouhém soudním sporu Ministerstvo vnitra prohrálo spor se sociálně-ekologickým hnutím NESEHNUTÍ, které do své zprávy zařadilo. Stejně tak čelilo nedávno Ministerstvo vnitra kritice za to, že ve své zprávě zmínilo levicovou intelektuálku a vysokoškolskou pedagožku Ilonu Švihlíkovou.⁴

---

¹ MAREŠOVÁ, A. Kriminologické a právní aspekty extremismu. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1999, s. 9.

² CHMELÍK, J., Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Praha: Linde, 2001, str. 7

³ MAREŠOVÁ, Alena. *Kriminologické a právní aspekty extremismu*. Vyd. 1. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1999, 162 s. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s.9.ISBN80-86008-59-2.

⁴ Např. Deník Referendum: „Ministerstvo vnitra řadí k extremistům Alternativu zdola Ilony Švihlíkové“ nebo Aktuálně.cz: „Ministerstvo se musí omluvit neziskovce“.

1.2 Rozdělení hlavních druhů extremismu

Přes kritiku zmíněnou v předchozí kapitole je pojem extremismus nicméně v českém prostředí dlouhodobě užíván a budeme se ho nadále v této práci držet. Na nejobecnější úrovni lze rozdělit hlavní extremistické proudy na

- politické,
- národnostní,
- náboženské a
- ekologické.

V následující části práce se nejprve budeme zabývat extremismem politickým společně s národnostním, neboť tyto proudy se často velmi úzce prolínají. V další části budeme popisovat náboženský extremismus, který sice v současné době v ČR představuje spíše marginální problém, ale z důvodu velmi živé aktuální diskuze o šířícím se islamismu je vhodné se o něm zmínit. Ekologický extremismus od 90. let soustavně uvádá, omezuje se na velmi zřídka organizované akce k aktuálním aférám. Např. poutání se ke stromům při kácení v Šumavském národním parku nebo vyvěšení transparentu na komín uhelné elektrárny lze už jen těžko vnímat jako akce extremistů a v této práci se těmito skupinami nebudeme podrobně zabírat.

2. POLITICKÝ A NÁRODNOSTNÍ EXTREMISMUS

2.1 Definice a cíle politického extremismu

Politickým extremismem rozumíme „*extremismus, jehož odchýlení od obecně zavedených a v aktuální době přijímaných norem má podobu politického programu s výraznými prvky názorové nesnášenlivosti a odmítání kompromisních řešení. Je manifestován jako radikální až militantní odmítání politiky státu anebo ústavního pořádku, a to i za použití násilí.*“⁵

Trochu širší záběr má pojem radikalismus, který se nesoustředí pouze na politické uspořádání společnosti, ale obecně širší společenské změny. Š. Danics a T. Kamín tak pojem radikalismus definují následovně: „*(Radikalismus) lze vymezit jako schopnost podrobit existující okolí kritickému zpochybňování a hlásat reformu nebo zrušení stávajících podmínek, pokud jejich existenci nelze ospravedlnit základními idejemi. V obecné rovině se každý radikál zaměřuje na zásadní změnu existujícího stavu a dychtí po pronikavých změnách, neboť stávající stav nabízí pouze nedokonalý řád. V praktickém životě se za radikální označuje politický směr usilující o zásadní změnu společnosti na základě radikálního sociálního a ekonomického program.*“⁶

Ideologie politických extremistů odůvodňují svoji filosofii a morálku pomocí obecně uznávaných idejí a snaží se o vlastní výklad společnosti a člověka jako takového. Z historického hlediska není tento způsob uvažování neobvyklý. Představy o dokonalé obci, případně společnosti, lze zaznamenat od doby antiky po současnost (Platon: Ústava,

⁵ CHMELÍK, J., Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Praha: Linde, 2001, str. 7

⁶ DANICS, Š., KAMÍN, T. Extremismus, rasismus a antisemitismus. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, s. 11.

Aristoteles: Politika, Thomas More: Utopia, Tommaso Campanella: Sluneční stát). Obecně lze tyto představy označit jako racionalistické či utilitaristické myšlení. Po celý středověk však měly minimální šanci na svoji realizaci. Moc ve společnosti držela úzká skupina šlechty, případně církev a toto uspořádání znamenalo pevný politický rámec, ve kterém vůle lidu byla odsunuta na samý okraj společnosti. Zásadní změnu přinesla průmyslová revoluce na konci 18. století, kdy absolutní monarchie již nebyla schopná odolat nastupujícímu kapitalismu. Kořeny pozdějších kolektivistických teorií nepochybně nalezneme ve Francouzské revoluci. Jean-Jacques Rousseau nejen odmítl učení církve o prvotním hříchu, ale zároveň tvrdil, že člověk je ve své podstatě dobrý a kazí jej až společnost. Návrat k přirozenému stavu je tedy možný pouze odstraněním se negativní společenské faktory.

Revoluční změny pak přinesly nový politický styl, který označujeme jako aktivistický nebo též lidový. Harry Stack Sullivan jej charakterizuje čtyřmi základními postuláty:

- 1) Poutem společnosti je konkrétní společný cíl, který se koncentruje do konkrétních ideologií.
- 2) Lidský osud má smysl pouze v rámci kolektivu a politika se proto stává totální a všeobjímající.
- 3) Moc sama o sobě je pozitivní veličinou, která umožňuje nejen vládnutí, ale i samou existenci národů.
- 4) Definice státních hranic je otevřená a odvozuje se primárně od ideologie.

Spása se tak na místo individuální záležitosti stává celospolečenskou otázkou a začíná se uplatňovat skrze princip lidové svrchovanosti. Základem státu je lid, a každý kdo stojí proti případné národní jednotě, je nepřítel. Svoboda je chápána jako proces seberealizace a osvobození jedince, což v případě ultrapravicové aktivistické ideologie vede až k zbožštění války jako očištného plamene, v němž se rodí nový národ.⁷

2.2 Základní dělení politického extremismu

Tradiční politické uspořádání představuje pravolevá osa. Na pravém okraji se nachází zastánci kapitalismu, liberalismu a svobodného trhu, na levé straně stoupenci socialismu a státní regulace. Pro extrémní politické směry však toto uspořádání neplatí. Vhodnějším grafickým znázorněním se jeví trojúhelník, jehož vrcholy tvoří socialismus, liberalismus a konzervatismus.

Extrémní ideologie leží pak nad těmito vrcholy: konzervatismus – fašismus, socialismus – komunismus a liberalismus – anarchismus. To znázornění je pouze přibližné, protože například nacismus, který mnozí považují za zvláštní formu fašismu, obsahuje prvky levé části spektra. Obdobná pravolevá charakteristika platí i pro anarchismus.

V následující podkapitole uvedeme definice různorodých ideologií politických extremistů dle výše uvedené klasifikace, přičemž se zmíníme i o proudech národnostního extremismu. Ten je úzce svázán především s krajně pravicovým extremistickým spektrem a jen těžko by ho bylo

---

⁷ O'SULLIVAN, N. Fašismus. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2002.

možné komentovat bez návaznosti na něj. Oproti tomu anarchismus a komunismus jsou obecně ideologie odmítající hranice mezi národy, naopak národnostní státy pro ně představují jednu ze zásadních překážek pro nastolení spravedlivé společnosti.

2.3 Vymezení základních pojmů

Nacionalismus: „vychází z představy, že lidstvo je přirozeně rozděleno do jednotlivých národů, které mají svou vlastní specifickou povahu, a že přirozené uspořádání společnosti vychází z jednotlivých národů, jež jsou definovány na základě národních jazyků, národní kultury a národního území. Cílem nacionalistů je tedy dosáhnout stavu, v kterém územní hranice splývají s hranicemi etnickými, jazykovými a kulturními.“⁸

Fašismus: „vychází z kombinace myšlenek syndikalismu, totalitního státu a šovinismu. Odmítá liberální demokracii s její definicí státu coby instituce určené k ochraně individuálních práv a vnímá stát jako přirozené společenství. Politický fašismus představuje syntézu expanzivního nacionalismu a antimarxistického socialismu. V jeho jádru nalezneme odmítnutí materialismu, který je pro fašisty představován liberalismem, marxismem a demokracií“⁹

Nacismus: „je barbarskou ideologií, která sestává z antikomunismu, antiliberalismu a antidemokratismu, dále z nacionalismu, rasismu a antisemitismu agresivní zahraniční politiky, vůdcovského principu, víry v pokrok prostřednictvím agrese a z přesvědčení o nutnosti a blahodárnosti rasového konfliktu v mezinárodním měřítku, jehož vyústěním bude zničení podřadných ras a vytvoření nového nadčlověka.“¹⁰

Rasismus: „politická ideologie, která se na základě biologických (rasových) rozdílů mezi lidmi snaží legitimizovat společenské nerovnosti.“

- 1) Věří ve faktickou existenci ras.
- 2) Svým chováním často diskriminují členy jiných „rasových“ skupin.
- 3) Svě chování ospravedlňují s odkazem na biologickou či kulturní nezměnitelnou „méněcennost“ aneb „jinakost“ těch „druhých“¹¹

Antisemitismus: „je definován jako činy nebo postoje, které jsou založeny na vnímání sociálního subjektu (individua, skupiny, instituce, státu) jako prolhaného, morálně zkaženého, konspiračního Žida. Základní kořen antisemitismu je tvořen generalizovaným stereotypním myšlením, které nám ukazuje, jací Židé jsou, co dělají a za čím si stojí.“¹²

---

⁸ CHARVÁT, Jan. Současný politický extremismus a radikalismus. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, s. 32. ISBN 9788073670986.

⁹ Tamtéž, str. 66

¹⁰ Tamtéž, str. 68

¹¹ DANICS, Š., KAMÍN, T. Extremismus, rasismus a antisemitismus. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, s. 121. ISBN 978-80-7251-286-7.

¹² Tamtéž, str. 129

Komunismus: Ve smyslu politologickém znamená komunismus společenskou, politickou a ekonomickou ideologii a hnutí, jehož konečným cílem je nastolení komunistické společnosti. Společenský řád této společnosti je založen na společném vlastnictví výrobních prostředků a na absenci společenských tříd, peněz a státu.¹³ Je poměrně problematické hovořit o komunismu jako o extremistické ideologii, pokud je do Českého parlamentu opakovaně volena strana s názvem Komunistická strana Čech a Moravy. Nicméně je třeba mít na paměti, že způsob fungování této strany a její cíle jsou skutečným komunistickým hodnotám už velmi vzdáleny.

Anarchismus: Anarchismus je politická ideologie usilující o vytvoření společnosti bez sociální, ekonomické a politické hierarchie a jiných forem nadvlády člověka nad člověkem (např. genderová nebo věková). Klasický anarchismus je směsice různých liberálních a socialistických myšlenek, avšak není pouhou syntézou těchto dvou ideologií, jelikož obsahuje specifickou filosofickou pozici – skepsi vůči autoritám.¹⁴

2.4 Přední česká politicko-extremistická hnutí

Neonacisté neboli národní socialisté (Národní odpor, Dělnická strana sociální spravedlnosti, někdy také svobodný odpor, Odpor a další menší neonacistická uskupení)

Do podvědomí veřejnosti se tato krajní pravice dostala na počátku 90. let 20. století, především pomocí rasově motivovaného násilí. Národní odpor je řazen mezi nejtvrďší ultrapravicové skupiny. Příznivci některých hnutí se otevřeně hlásí k myšlenkám Adolfa Hitlera. Skupině lze přičíst mnoho násilných trestných činů, jako jsou loupeže, vraždy, násilí jak na jednotlivcích, tak i na skupinách, většinou spojené s rasovou motivací.¹⁵ Reálným nebezpečím pro českou společnost se neonacistická hnutí stávají nicméně jejich infiltrací do standardního politického boje. Dělnická strana sociální spravedlnosti byla dříve jakožto Dělnická strana pro své xenofobní zaměření zrušena soudem, nicméně nijak nereformovaná dál existuje s novým názvem, organizuje mítinky, setkává se s občany. Její popularita se veze především na vlně protiromských nálad v české společnosti. Nyní se navíc nacionalistickým hnutím objevilo nové téma, kde získávají politické body. Je to samozřejmě islám a uprchlíci. Tím, že krajně pravicová extremistická hnutí mají ve své ideologii zakotvené i myšlenky nacionalismu, rasismu a kulturního šovinismu, mají jako jediní političtí extremistické v ČR reálnou možnost oslovovat širší skupiny obyvatel.

Anarchisté (Anarchistická federace, Federace sociálních anarchistů, Síť revolučních buněk aj.)

Je nejstarším celorepublikovým krajně levicovým hnutím v ČR. Udržuje kontakty i se zahraničím, a to nejen z toho důvodu, že anarchisté neuznávají hranice. Jsou součástí anarchistické federace. Jsou pořadateli nebo spolupořadateli mnoha demonstrací

---

¹³ "Communism". Britannica Encyclopedia.

¹⁴ MCLAUGHLIN, P. Anarchism and authority: A Philosophical Introduction to Classical Anarchism. Aldershot: Ashgate, 2007, str. 53.

¹⁵ LEBEDA, D. Úvod do problematiky extremismu. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, str. 21-22.

a shromáždění. V roce 2000 se účastnili protestů proti Mezinárodnímu měnovému fondu a Světové bance.¹⁶ Na jejich webových stránkách můžete najít mnoho aktivit, ve kterých se angažují. Jedno ze zajímavých seskupení je organizace Food not Bombs. Jde o rozdávání vegetariánských jídel bezdomovcům. Bohužel ani tato dobročinná činnost není bezproblémová. Aktivisté většinou vaří jídlo z darovaných potravin, ale zároveň „vybírají popelnice“ u velkých obchodních center. Dostávají se tedy do střetu s velkými korporacemi, která jim ztěžuje práci do budoucna.

V poslední době bylo také hodně slyšet o skupině Síť revolučních buněk. Na jejich členy byla ze strany policie dokonce uspořádána monstrózní zatýkácká akce, neboť měli chystat skutečné teroristické útoky. Postup ze strany policie je nyní ale předmětem pochyb. Zdá se, že plánování útoků bylo akcí především policejních provokatérů, kteří organizaci infiltrovali.¹⁷

Anarchistická hnutí nyní v ČR působí především jako součást subkultury, jejich členové pořádají kulturní a společenské akce, angažují se v projektech jako např. Klinika v Praze. Z podstaty své ideologie nejsou přímo napojeny na žádné oficiální politické strany.

Komunisté (Komunistický svaz mládeže, Levá perspektiva, Socialistická solidarita aj.)

Komunistický svaz mládeže je mládežnická skupina, která vychází z učení Marxe, Engelse, Lenina a dalších. Jejím největším cílem je nastolení takových podmínek, jak ekonomických tak společenských, které povedou k vytvoření socialismu, tedy společnosti komunistické. Skupina byla založena již v roce 1921, kdy se členové aktivně zapojovali do boje proti kapitalistickému státu. Podíleli se, ale také na budování dělnické tělovýchovy či proletářskému skautingu. V druhé polovině 30. let 20. století se tato organizace přetransformovala do menších organizací, jako byl Svaz mladých nebo Národní hnutí pracující mládeže. V roce 1990 byl svaz znovu obnoven. Podílel se na boji proti Severoatlantickému paktu NATO, inicioval vznik SOS student a další. V roce 2006 byla organizace zrušena na základě jejich cílů, které jsme popsali na začátku. Po čtyřletém úsilí KSM byl ale rozsudek zrušen.

Socialistická solidarita a Levá perspektiva jsou organizace, které mají jednotky členů, zabývají se především publikační činností, organizují přednášky, zúčastňují se demonstrací. Nicméně vzhledem k mizivému počtu jejich členů je jejich akceschopnost malá a i jejich zařazení mezi extremistická hnutí tak působí spíše nepatřičně.

3. NÁBOŽENSKÝ EXTRÉMISMUS A FUNDAMENTALISMUS

Náboženský extremismus (fundamentalismus), zneužívá a využívá náboženství k uplatňování svých vlastních zájmů, mnohdy dochází k potlačování lidských práv a svobod, k netoleranci jiné víry a to vše se děje kvůli udržení teokratického režimu těchto skupin. Nalezneme ho jak

---

¹⁶ LEBEDA, D. Úvod do problematiky extremismu. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, str. 38.

¹⁷ Více např. A2larm.cz: <http://a2larm.cz/tag/sit-revolucnich-bunek/>

ve vybraných velkých náboženských proudech tak, i v menších organizacích jako jsou sekty a kultury.¹⁸

Je třeba mít na vědomí, že pojem fundamentalismus má širší význam, než jak je dnes nejčastěji spojován s islamismem. Pojem fundamentalismus se používá jako označení seskupení, která se ve své základní orientaci a svém světě přesvědčení víry odvolávají na definovaný a deklarovaný fundament. Tento termín se ujal pro jevy v nejrůznějších souvislostech, a to jak náboženských, tak civilních: fundamentalismus islámský, hinduistický, teologický, vegetariánský. Výrazem fundamentalismus se původně hrdě označovali křesťané, kteří se chtěli v době náboženského relativismu a mravního úpadku vrátit k fundamentům, tedy základům zdravého biblického učení. Fundamentalistické hnutí má původ ve Spojených státech, kde bylo v letech 1910 - 1915 vydáno 80 brožur reagujících na kritické studium Bible.¹⁹

Krátce se v této práci zmíníme o islamismu, byť se v rámci aktuální bouřlivé diskuze o migrační vlny ze strany umírněné části populace opakovaně zdůrazňuje, že podíl muslimů v ČR je mizivý. Problém se týká více spíše západních evropských zemí. Následně se budeme věnovat extremistickým sektám působícím v ČR.

3.1 Islámský extremismus

Islámský fundamentalismus se zakládá na strohém přesvědčení o majetnictví pravdy. Vyznačuje se neústupností a nesnášenlivostí. Z Koránu si účelově vybírá jen některá témata a symboly. Od morálně-právních úvah, zaměřených silně kriticky zvláště proti západním kulturním vlivům, přechází k tvrdému jednání proti jinak smýšlejícím. Kolísá mezi skutečnou religiozitou a radikálními kulturními projevy a tendencí ke zpolitizování. V jeho ideologickém poli se formuje užší proud politického islámu, islamismu, s celospolečenskými cíli ustanovení totalitního islámského řádu. V krajních polohách islamismus sahá k násilí a projevuje se jako extremismus či terorismus. Z hlediska islámu jde o heretické vybočení o novodobé, násilně orientované sektářství.²⁰

3.2 Náboženští extremisté v ČR

Čeští náboženští extremisté představují z velké části různé více či méně bizarní odnože křesťanství. Na ulicích můžeme velmi často potkat vyslance z USA, příslušníky Církve Ježíše Krista Svatých posledních dní, tedy Mormony. Několik tisícovek přívrženců má v ČR hnutí Adventisté sedmého dne, asi nejvíce jsou vidět Svědci Jehovovy prodávající svůj časopis Strážná věž. Ti mají v ČR už přes 20 000 členů a časopis Strážná věž je vydávána už od 19. století. Na konci 20. století se v ČR objevila jediná původní česká křesťanská sekta, a

---

¹⁸ MAREŠ, M. Extremismus v ČR: Náboženský extremismus. Dostupné online: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19119/EXTREMISMUS-V-CR-NABOZENSKY-EXTREMISMUS.html/>, [cit. 2016-01-07].

¹⁹ ŘÍČAN, P. Psychologie náboženství a spirituality, Praha: Portál, 2007, s. 272.

²⁰ KROPÁČEK, L. Islámský fundamentalismus. Praha: Vyšehrad, 1996.

to Vesmírní lidé se svým bizarním příběhem spojujícím náboženství s ufologií a konspirační teorií.²¹

Do protikladu k výše zmíněným hnutím vycházejících z křesťanské tradice lze postavit satanisty. Také jejich zastoupení je v ČR jen marginální, nicméně má blízko k různým extrémním projevům spojeným s násilím, proto jej zde krátce zmíníme. Satanismus můžeme přiřadit k okultistickým sektám. Patří mezi sociální patologie nebo psychopatologie. Satanisté nemají žádné pevné pojitko jako například vůdce, knihu, dokonce ani společnou víru v Satana. Pojí je pouze jedna věc, a to je protest a vzdor, který sdělují právě pomocí Satana.

Zdeněk Vojtíšek je rozdělil takto:

- Náboženský satanismus – uctívají Satana a věří, že jim dá sílu, proto provádějí rituály.
- Satanisté proti duchovní morálce – Satan je pro tyto lidi spíše symbolem volnosti a přirozenosti, ve své podstatě v něj ani nevěří.
- Antikulturní satanisté – nejviditelnější forma, směr vytvářený mladými lidmi, fanoušci tzv. Black metalu. Snaží se šokovat okolí svým zjevem.
- Nazi-satanisté – tato skupina by se dala přiřadit a antikulturním satanistům, k tomu ale také přijali neonacismus. Mnohdy se jedná o hudební kapely Black metalu. V jejich textech jsou viditelné známky antikřesťanství, antisemitismu, pohanství aj.²²

K náboženskému extremismu v ČR lze uzavřít, že jde o poměrně nevýznamný proud. U výše zmíněných nových náboženských hnutí vzešlých z křesťanské tradice lze opět zpochybnit, zda se skutečně jedná o hnutí extremistické. Jejich význam a operační možnosti jsou tak malé, že je těžko můžeme chápat jako hnutí ohrožující naše základní kulturní hodnoty, popř. ústavní pořádek. U některých by bylo možné zpochybnit i ambice něco takového skutečně provést. To samé by se přitom mohlo uvést i u velmi menšinově zastoupených muslimů.

4. ZÁVĚR

V naší práci jsme se zabývaly vymezením pojmů týkajících se extremistických hnutí. Podrobněji jsme se zabývali politickým, národnostním a náboženským extremismem a vyjmenovali jsme i hlavní extremistické skupiny, které působí v ČR. Lze konstatovat, že momentálně je v ČR extremismus problémem především u radikálně pravicových hnutí. Ani levicové, anarchistické či náboženské skupiny nemají momentálně takovou akceschopnost, aby mohly reálně ohrožovat kulturní hodnoty naší společnosti či náš ústavní pořádek. Oproti tomu radikálně pravicové skupiny dlouhodobě získávají popularitu svými rasistickými postoji zaměřenými proti Romům, vůči kterým česká společnost dlouhodobě stupňuje svůj kritický postoj. V posledních měsících navíc radikálně pravicové skupiny oživily svojí ideologii

---

²¹ Podle FIALA, J. Náboženský extremismus a nově vznikající náboženská hnutí v prostředí internetu. Bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita. Dostupné online: https://is.muni.cz/th/215413/ff_b/bakalarska_prace_jf.pdf, [cit. 2016-01-10].

²² VOJTÍŠEK, Z. Encyklopedie náboženských směrů v České republice. Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství. Praha: Portál, 2004.

agitací proti islámu a uprchlíkům. Lze tak konstatovat, že v ČR tak momentálně ohrožuje naše společenské uspořádání a demokracii především radikalizace zprava.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

- , Jan. . Praha: Linde, 2001.
- DANICS, Š., KAMÍN, T. Extremismus, rasismus a antisemitismus. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008.
- FIALA, J. Náboženský extremismus a nově vznikající náboženská hnutí v prostředí internetu. Bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita. Dostupné online: https://is.muni.cz/th/215413/ff_b/bakalarska_prace_jf.pdf, [cit. 2016-01-10].
- , M. , c2003,. ISBN 8086598454.
- PROCHÁZKA, Miroslav. *Sociální pedagogika*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012, (Pedagogika Grada). ISBN 9788024734705.
- KROPÁČEK, L. Islámský fundamentalismus. Praha: Vyšehrad, 1996.
- LEBEDA, D. Úvod do problematiky extremismu. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013.
- MAREŠ, M. Extremismus v ČR: Náboženský extremismus. Dostupné online: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19119/EXTREMISMUS-V-CR-NABOZENSKY-EXTREMISMUS.html/>, [cit. 2016-01-07].
- MAREŠOVÁ, A. Kriminologické a právní aspekty extremismu. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1999.
- MCLAUGHLIN, P. Anarchism and authority: A Philosophical Introduction to Classical Anarchism. Aldershot: Ashgate, 2007.
- O'SULLIVAN, N. Fašismus. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2002.
- ŘÍČAN, P. Psychologie náboženství a spirituality, Praha: Portál, 2007, s. 272.
- VOJTÍŠEK, Z. Encyklopedie náboženských směrů v České republice. Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství. Praha: Portál, 2004.